نگاهی به کهن ترین نهاد اجتماعی

خانواده همیشگی

داوود پنهانی

نهاد خانواده با تمامی فراز و فرود های جهان همچنان به حیات خود ادامه می دهد، با این حال این نهاد کهن اجتماعی در شرایط کنونی با آزمون های دشواری دست و پنجه نرم می کند. دشوارترین آزمون به آن بخش از حیات درونی این نهاد پیوا مربوط می شود که در آن میزان درک متقابل اعضای خانواده از همدیگر مدنظر قرار می گیرد. تصویر همیشگی از حضور پدر و مادر در کنار فرزندان خویش حکایت می کند، این تصویری ساده از یک الگوی کوچک زندگی اجتماعی است. آن که از دور به تحلیل خانواده می پردازد، در تصویر مورد نظر به خانواده ای فکر می کند که همه چیز آن در جای خود قرار گرفته است. آیا خوشبختی تکمیل است؟ به نظر می رسد در پس این ظاهر آرام و چهره های شاد واقعیات دیگری هم وجود دارد. باز کردن رمز این واقعیات در پس این تصویر چگونه عیان می شود؟ خانواده و رابطه والدین و فرزندان در این وضعیت چگونه ارزش همدیگر را تعیین می کنند؟ پاسخ دادن به این پرسش ها و سوالاتی از این دست هر یک نیازمند تحقیقاتی مفصل است. کارشناسان مسایل اجتماعی معتقدند اعضای مذکور در چارچوب روابط فرزند والدین به بررسی میزان تمایلات و رابطه هم می پردازند. نحوه ارزشگذاری فرزندان در خانواده ایرانی از این زاویه اهمیت پیدا می کند. این که والدین برچه اساسی کودکان خود را دوست دارند و چگونه به آنها احترام می گذارند؟

ساخت جامعه، خانواده و ویژگی های روانی اجتماعی زوجین تا چه اندازه در این ارزشگذاری تأثیر می گذارد. حمید پورنگ، کارشناس و پژوهشگر مسائل اجتماعی در بررسی این موضوع می گوید: «بررسی ها، تئوری های موجود در دوره خانواده و وضعیت درونی این نهاد، نشاندهنده آن است که ارزش فرزند بر حسب خصوصیات جامعه ونهادهای موجود در آن توضیح داده می شود. این نهادها، شیوه زندگی و مقررات و ضوابط حاکم بر رفتار انسان را در نمای زمینه های حیاتی و ازجمله در مورد ارزش فرزند مشخص می کنند.» به زعم کارشناسان مسائل اجتماعی نگرش و رفتار انسان با معیارهایی که در جامعه مشاهده می شود، همنوایی دارد. از این رو ساختار اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جامعه تاحدود بسیاری می تواند در نوع نگاه به فرزند در خانواده تأثیر بگذارد و به بیان بهتر تعیین کننده ارزش فرزند باشد. «پورنگ» با بررسی تئوری های اقتصادی در این مورد می افزاید: «تئوری های اقتصادی در بررسی این وضعیت نشان می دهند که رفتار باروری خانواده ها چگونه متأثر از رفتار اقتصادی آنها تغییر می کند. به عبارتی همان گونه که خانواده ها در حوزه اقتصادی درباره گزینش یک کالا تصمیم می گیرند، به همان صورت نیز با توجه به میزان درآمد و هزینه های فرزند، درباره بود و نبود آن تصمیم می گیرند.» در این وضع به اعتقادایین کارشناس مسائل فرزندان در مقام کالایی شدن به تدریج به عنوان یک منبع لذت در نزد والدین تفسیر می شوند.

پورنگ می گوید: «به عنوان نیروی کار به چشم والدین می آیند و به وسیله ای برای نگهداری از آنها در سنین پیری تبدیل می شوند.» در هر کدام از این موقعیت ها نوع نگاه والدین و میزان و شکل هزینه های در نظر گرفته شده نیز به شکلی مستقیم و غیرمستقیم عرضه می شود. محمد کریمی اصل، دیگر کارشناس و پژوهشگر مسائل اجتماعی این دو بعد عرضه مستقیم و غیرمستقیم را این گونه تشریح می کند: «در بخش مستقیم پدر و مادر هزینه هایی برای رسیدن به مرحله منفعت اقتصادی فرزند خویش پرداخت می کنند. هزینه های غیرمستقیم نیز شامل فرصتهایی است که به دلیل پرورش فرزند از دست می رود. در این وضع منابع اقتصادی ناشی از وجود فرزند در جوامع سنتی با جوامع توسعه یافته نیز متفاوت ارزیابی می شود. در جوامع سنتی جریان ثروت از فرزند به والدین است. به عبارت دیگر، این فرزندان هستند که به والدین خود منفعت می رسانند به همین دلیل در این جوامع وجود فرزند اهمیت پیدا می کند.

در صورتی که در جوامع توسعه یافته به سبب عمومیت یافتن آموزش، ممنوعیت استفاده از کار فرزندان خردسال، عدم وابستگی والدین در سنین پیری به فرزند به دلیل وجود مقررات تأمین اجتماعی، بیمه و... منافع کمتری از سوی فرزندان به والدین انتقال می یابد. در نتیجه فرزندان به عنوان عنصر اقتصادی در چنین جوامعی اهمیت خود را از دست می دهند و از آن طرف هزینه های نگهداری فرزند نیز برای خانواده ها افزایش پیدا می کند.» مطالعات صورت گرفته درباره این موضوع نشان می دهد علاوه بر عوامل اقتصادی، عوامل دیگری نیز در خانواده ارزش فرزند را برای والدین تعیین می کنند. در بررسی این عوامل می توان آنها را در دو حوزه اجتماعی و روانشناختی خلاصه و دسته بندی کرد. به تعبیری بهتر منافع اجتماعی، سلیقه ها، علایق و تقاضای خانواده را برای داشتن فرزند تحت تأثیر قرار می دهد و آنجا که ارزش فرزند موجب ارتقای منزلت اجتماعی والدین می شود؛ میل به داشتن آن افزایش می یابد. پورنگ در این باره خاطر نشان می کند: از این زاویه فرزند با حضور خود در چارچوب خانواده وضعیت بزرگسالان و بخصوص زنان را تأیید می کند، به آنان هویت اجتماعی می بخشد و پیوندشان را با جامعه مستحکم می کند. در این حالت کودک علاوه بر کسب اعتبار برای والدین موجب نجات آنها از تنهایی، ایجاد سرور و نشاط در زندگی، رشد شایستگی وصلاحیت و کسب شخصیت آنها می شود. از این نظر داشتن فرزند در یک خانواده به انگیزه ای برای موفقیت سایر اعضا تبدیل می شود. اگر از زاویه ای دیگر به موضوع بنگریم، می توان گفت به دلیل ساختار جامعه ایران که امکان گذران فراغت برای زنان در بیرون از منزل کمتر وجود دارد و آنها بیشتر اوقات خود را در منزل می گذرانند؛ برای رهایی از تنهایی و پر کردن اوقات خویش بیش از مردان به فواید عاطفی ناشی از دارا بودن فرزند اهمیت می دهند. کریمی، کارشناس مسائل اجتماعی می افزاید: «در این مواقع فرزند محور شادی و سرگرمی به عنوان یاور تنهایی و پر کننده اوقات فراغت مطرح می شود.» مطالعات انجام گرفته نشان می دهد زنان محدودیتها و فرصتهای از دست رفته ناشی از حضور فرزند را بیش از مردان ارزیابی می کنند، این امر می تواند ناشی از ارزشها و باورهای اجتماعی حاکم بر جامعه درباره نقش مادر در تربیت و نگهداری فرزند باشد. از این زاویه چنین تفسیر می شود که در چارچوب خانواده زنان بیش از مردان فرصتهای زندگی خویش را در اختیار فرزندان قرار می دهند و همین مسأله موجب می شود آنان فرصت کمتری برای کسب تحصیلات بالاتر، تفریحات و...داشته باشند. در نتیجه محدودیت ها و فرصتهای از دست رفته در این زمینه برای زنان به مراتب بیش از مردان است.

با افزایش سن ازدواج این احتمال وجود دارد که افراد به خاطر رسیدن به موقعیتهای شغلی مناسب، کمتر به فواید اقتصادی ناشی از وجود فرزند توجه کنند. در این مواقع افراد احساس لیاقت و شایستگی و پذیرفته شدن به عنوان عضو کامل اجتماع را نه از طریق فرزند، بلکه از طریق موقعیتهای اقتصادی، اجتماعی خود کسب می کنند. به اعتقاد کارشناسان مسائل اجتماعی با افزایش سن ازدواج افراد تجربیات لازم در چگونگی گذران زندگی را به دست می آورند. در نتیجه آن دسته از هزینه های ناشی از داشتن فرزند که احتیاج به تجربه زندگی دارد با افزایش سن در افراد کاهش پیدا می کند. به گفته کارشناسان، درآمد یک خانواده می تواند در ارزشگذاری فرزندان آن خانواده از سوی والدین تأثیر بگذارد. هزینه های عاطفی، خانوادگی و جسمانی و...نیز هر یک به فراخور حال خود در این مورد تأثیر می گذارند. این موضوعات در کنار هم والدین را به فرزند و ارزش فرزند را در ذهن و دنیای آنان می سازد. به عبارت بهتر برای شناخت ارزش یک فرزند از دیدگاه والدین نمی توان با تکیه بر تئوریهای روانشناختی و ربط آن با عاطفه و علاقه به پدر و مادر بودن از سوی افراد نگاه کرد. ارزشگذاری یک فرزند از سوی اعضای یک خانواده موضوعی چند علتی است که در کنار عوامل روانشناختی از اقتصاد، فرهنگ اجتماع و سیاست نیز تأثیر می پذیرد.

معرفی کتاب

اجوبه الاستفتائات

رساله اجوبة الاستفتائات (ترجمه فارسی) از حضرت آیت الله العظمی حاج سیدعلی خامنه ای (دام ظله العالی) توسط انتشارات بین المللی الهدی منتشر شد.

احکام تقلید، طهارت، احکام روزه، احکام خمس، جهاد، امر به معروف و نهی از منکر، کسب های حرام، مسائل پزشکی، تعلیم و تعلم و آداب آن، حقوق چاپ، تألیف و کارهای هنری، تجارت با غیرمسلمان، کار کردن در دولت ظالم، لباس شهرت و وجوه پوشش، تقلید از فرهنگ غربی، مصرف دخانیات و موادمخدر، تراشیدن ریش، حضور در مجلس معصیت، دعانویسی و استخاره، احیای مناسبتهای دینی، احتکار و اسراف، احکام خرید و فروش، مسائل متفرقه تجارت، احکام ربا، اجاره، ضمان، رهن، شرکت، هبه، دین و قرض، صلح، وکالت، صدقه، عاریه و ودیعه، وصیت، غصب، مضاربه، احکام بانک، اموال دولتی، وقف و احکام قبرستان در این رساله گردآوری شده است. درباره حقوق چاپ، تألیف و کارهای هنری از ایشان می خوانیم: مسأله تجدیدچاپ کتابهایی که در خارج از جمهوری اسلامی منتشر شده اند و یا تصویربرداری به طریق افست از آنها تابع قراردادهایی است که بین جمهوری اسلامی ایران و آن دولتها منعقد گشته است. اما کتابهایی که در داخل چاپ می شوند، شرط این است که حق ناشر با کسب اجازه از او نسبت به تکرار و تجدید چاپ کتاب رعایت شود. بهای کتاب ۱۸۰۰ تومان است.

صدور انقلاب از دیدگاه امام خمینی(ره)

کتاب صدور انقلاب از دیدگاه امام خمینی (ره) دفتر ششم مجموعه ای با نام تبیان است که در هر مجلد مواضع و رهنمودهای حضرت امام(ره) درباره موضوع خاص گردآوری و منتشر شده است. فهرست مطالب این دفتر عبارتند از: صدور انقلاب ویژگی انقلاب اسلامی، اندیشه وعزم صدور انقلاب، انقلاب اسلامی الگوی ارزشهای مطلوب مردم تحت ستم جهان، مقصود ما از صدور انقلاب، عوامل شرایط و شیوه های صدور انقلاب، دوستان وپذیرندگان انقلاب اسلامی، هراس دشمنان از صدور انقلاب اسلامی، صدور انقلاب اندیشه ای که تحقق یافته است.

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) این کتاب را چاپ و با بهای ۱۰۰۰ تومان عرضه کرده است.

برداشتهایی از سیره امام خمینی(ره)

کتاب برداشتهایی از سیره امام خمینی (ره) حاصل ۵ سال مطالعه گسترده و مستمر در زمینه شناخت ابعادی از شخصیت عظیم امام در قالب خاطرات است که توسط غلامعلی رجایی گردآوری و تدوین شده است.

در بخشی از این کتاب با عنوان «چرا احمد بیمار است؟» می خوانیم: امام علاقه عجیبی به همسر و فرزندان و نوه ها و حتی وابستگان خود دارند. حتی اگر یکی از اعضای دفتر ایشان بیماری پیداکند، امام مرتب احوالپرسی می کنند. سفارش می کنند به مداوا و پزشک و مرتب از وضع آن جست وجو می کنند. یک روز حاج احمدآقا برای خواندن پیام امام به جایی رفته بود. امام صحبت ایشان را از رادیو می شنیدند. ایشان قبل ازپیام گفت که امروز حال من مساعد نبود. امام فوراً سراغ گرفتند که حال ایشان چطور است و چرا بیمارند؟

مؤسسه چاپ و نشر عروج ناشر این کتاب و بهای آن ۱۵۰۰ تومان است.

تحولات سیاسی اجتماعی بعد از انقلاب اسلامی در ایران

این کتاب در دو جلد توسط دکتر یحیی فوزی به تألیف درآمده است.

هدف بخش اول ارائه تصویری ازتحولات سالهای اولیه انقلاب وچشم اندازی از مشکلات و مسائل مهم این مقطع و نحوه تثبیت نظام سیاسی جدید بوده است.

در بخش دوم هم به صف بندی نیروهای سیاسی بعد از انقلاب وقایع مهم دوران گذار یعنی حاکمیت شورای انقلاب و دولت موقت پرداخته شده است.

بررسی علل و عوامل رخداد انقلاب در ایران، نحوه تکوین ساختار سیاسی بعد از انقلاب، تحولات مهم دوران گذار، جنگ ایران و عراق، تحولات سیاسی اجتماعی ایران در سالهای ۶۸-۶۱، تحولات سیاسی اجتماعی ایران در سالهای ۱۳۷۶-۱۳۶۸ (دولت هاشمی رفسنجانی) تحولات سیاسی اجتماعی ایران در سالهای ۸۰-۷۶ (دولت خاتمی) سرفصلهای اصلی این مجموعه است.

چاپ و نشر عروج ناشر این کتاب و بهای یک دوره ۲ جلدی ۵۵۰۰ تومان است.

صلح و عدالت

کتاب صلح و عدالت مجموعه مقالات سه نشست دینی مرکز گفت وگوی ادیان با کلیسای ارتدکس روسیه است .

و زیر نظر دکتر اصغر واضعی به چاپ رسیده است.

در بخشی از این مجموعه از زبان علی اکبر رشاد می خوانیم: ما هیچ گاه سنت و تجدد را مقابل هم قرار نمی دهیم، بلکه دین را بخشی از تجدد می دانیم. در دنیای غرب تجدد و مدرنیسم ارزش تلقی می شود و هر آنچه غیرمتجدد است، ممکن است ضدارزش می نظر گرفته شود، اصولاً دین نه جزو سنت است و نه جزو تجدد.

از ویکتور چنکو هم می خوانیم: شرط اول موفقیت در تبلیغ دین، این است که برای انجام آن آزادی داشته باشیم. دین نمی تواند خیلی پیش پاافتاده و ساده باشد.

انتشارات بین المللی هدی ناشر این کتاب است.

جمله ساده فارسی

این کتاب آموزش زبان فارسی برای عرب زبانان است و توسط دکتر محمدعلی آذرشب به نگارش درآمده است.

جمله اسمیه، ضمایر، اعداد ترتیبی، ماکلیت، تفضیل، جمله فعلیه، ماضی ساده، فعل مضارع ساده، مفعول، فعل امر، مضارع التزامی، ماضی استمراری، ماضی بعید و... از سرفصل های درسی این کتاب است که با استفاده از زبان عربی در شرح معانی و اشتراکات موجود میان زبان فارسی و عربی می کوشد آموزش زبان فارسی برای عرب زبانان سهل و آسان شود. انتشارات بین المللی الهدی این کتاب را در ۱۶۰ صفحه به چاپ رسانده است.

تانزانیا

تانزانیا یکی از موفق ترین کشورهای قاره آفریقا است که با وجود تنوع و دگرگونی های قومی و نژادی موجود توانسته است وحدت ملی کاملی را در بین گروههای نژادی کشور به وجود آورد. زبان سواحیلی یکی از مظاهر مهم این وحدت ملی است که نه تنها موجب تفرقه مردم تانزانیا نشده، بلکه موجب پیوند هر چه بیشتر آنها شده است.

متنی که خواندید، فصل سوم کتاب «تانزانیا سرزمین همیشه سبز» نوشته امیر بهرام عرب احمدی است. در این کتاب درباره جغرافیای طبیعی، انسانی، سیستم حکومتی، تقسیمات کشوری، قانون اساسی، قوانین حقوقی، تاریخ تانزانیا، ورود هیأت های میسیونری تبلیغی و کاشفان، ورود استعمارگران به شرق آفریقا، جامعه اقتصادی شرق آفریقا، قبایل تانزانیا، تقسیم بندی نژادی قبایل، زندگی و فرهنگ قبایل، دفن مردگان، لباس و آرایش و بسیاری ویژگی های دیگر این کشور و مردمش مطالبی را می توانید بخوانید. انتشارات بین المللی الهدی ناشر این کتاب بهای آن ۴۸۰۰ تومان است.

اشکهای پاییزی

مجموعه اشکهای پاییزی شعرهایی از کرامت رشیدپور منتخلص به شکیب گلستانی است.

در سروده ای با عنوان دفتر عشق می خوانیم:

دفتر عشقت هنوز هم بسته نیست/ جز تو تصویری در این آیینه شکسته نیست/ هر چه نقاش ازل تصویر مه رو می کشد/ هیچ یک محبوبک این عاشق دل خسته نیست

انتشارات بهار نارنج این کتاب را منتشر کرده است.

عشق آرامش دلهاست

کتاب عشق آرامش دلهاست سروده های علی اکبر خلیلی است که بامقدمه ای از دکتر میرجلال الدین کزازی، فرهاد عابدینی و مسلم خانی به چاپ رسیده است. ناشر کتاب انتشارات ورای دانش است وبهای آن ۱۷۰۰ تومان است. یکی از شعرهای این دفتر را می خوانیم: فضای خاطرم امشب شکوفه باران است/ چرا که یاد تو، یادآور بهاران است/ ستاره ها همه خورشید و آسمان همه نور/ به هر ستاره به پا یزم گلهداران است

یک جدول با دو شرح ۳۴۹۶

جدول روزنامه ایران دارای دو شرح «عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دوشرح ابتدا یکی از شرحها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول عادی

افقی:
۱- مشترنی - طبق این اصل ۲- سمت نمایندگی قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست ۳- فرآورده ای از شیر - حیران، مبهوت - بی باکی و جرأت ۴- بایکوت - سود حرام - بارندگی همرا با باد سخت ۵- قطعه اضافی خودرو - چند کتاب - پشت گردن - چروک پوست ۶- پول یا مالی که داماد هنگام ازدواج به خانواده عروس می دهد - برنج فروش ۷- خداوند - سوی دیگر - ظالم ۸- محل ۹- ورزش سبک - نظیر و مثل - نام اسب خسرو پرویز ۱۰- شهری در استان آذربایجان شرقی - کسی که در زورخانه و کارهای ورزشی بیش از دیگران سابقه دارد - بهشت ساختگی ۱۱- یکی از هفت دستگاه موسیقی ایرانی - برانگیختگی - حرف اول یونانی ۱۲- نفس خسته - دست کم - چوبه اعدام - حرارت بالای بدن ۱۳- واحدی در وزن - جنگ و نبرد ۱۴- هذیان و بیهوده - قاتل شماره یک درخت - زیرک و فریبکار - وسیله ۱۵- نشان دادن، آشکار ساختن - جمع است - موفق و ناائل ۱۶- تشنه فریب - پیامبری - خرقه درویشی ۱۷- میمون آدم نمای باهوش جنگ های بورنئو و سوماترا - خرمان

عمودی:
۱- کتابی داستانی به فارسی منسوب به دقایقی مروزی با نام دیگر «قصه ده وزیر» - قانون چنگیز ۲- یگانه - دلیل و حجت - بالای چشم ۳- میانه کوه - دفعه و مرتبه - نیکان ۴- صفت سرو - زادگاه پدر شعر نو - پراکنده - نیاکان ۵- تکرار شده - از علامت های نگارشی ۶- قصد و نیت - فساد و خرابی - حیوان مسابقه ای - مجرای خون در بدن ۷- گاو کلیله و دمنه - شکافته، جدا شده - جانور بدبو ۸- درد و رنج - مرکز سوئد - بازنده شطرنج ۹- دیگدان - پیروی کردن - فانی و هویدا ۱۰- خرس سماوی - شکل و حالت - قوه باطنی که خوب و بد اعمال به وسیله آن ادرا ک شود - هزار کیلو ۱۱- مراجعت - مرغابی ۱۲- بافته نرم و ضخیمی که به عنوان روانداز به کار می رود - حاجت - هر نوع پول خارجی - شدیدتر ۱۳- شهری در استان فارس - عقاب سیاه - دشت و دمن ۱۴- همسایگی - شهری در استان کرمان - چارچوب را به دری متصل می کند ۱۵- گویی و پندباری - صاحبان قدرت و ثروت، اجنه.

جدول ویژه

افقی:
۱- بازخواست - قیاس نادرست، استدلال غلط ۲- عددی دو رقمی - خط خوش - آنکه در جایی اقامت کند ۳- کوهپایه - بیهوده و پوچ - آستری ۴- از بستگان پدری - برادر من - بالغ - مجموعه شعری از فریدون توللی ۵- بدبیار، بدطالع - رستگار، نجات دهنده ۶- پیکره پرستیدنی - شکافتن - دور کردن - مرتجع معروف ۷- سرکش و متمرد - قطعی برای کتاب - نژاد روسی ۸- بیماری واگیردار پوستی - نقاش، حجار و پیکرتراش ایتالیایی قرن ۱۴ و ۱۵ که از آثارش مجسمه داوود و کتابخانه فلورانس است - دروازه بان ۹- این مکان - تکان و لرز - به شیوه نوشتاری سخن گفتن ۱۰- رشته باریک - ضد یکدیگر، ناسازگار - ماه هفتم سال هجری قمری - حیوان وحشی ۱۱- سخندانان - مشاجره، جر و بحث ۱۲- بیننده - وسیله اضافی خودرو - تصدیق بی ادبانه - الی آخر ۱۳- پیش پا - جانور نرمتن از رده شکمپایان شبیه حلزون - ناشایست ۱۴- چالاک و تیزهوش - رشته باریک فلز، سیم - چیره ۱۵- مذهب پالیگرایی - سرزمین

عمودی:
۱- عنوان تابلوی معروفی از پل سزان نقاش آلمانی (مردی با پیپ - دهقان پیر) - دارای قطر کم ۲- فرومایه - از دروس دوره راهنمایی و دبیرستان - واژه ای که برای ظن و احتمال به کار می رود ۳- روش و آئین - زیان در داد و ستد - فتنه انگیزی ۴- حرف یونانی - رفتار نرم - عملی در ریاضی - خوب و خوش ۵- وسیله غذاخوردن - قالب ۶- واژه ترسناندن - اهل کشور بیگانه - یک حرف و سه حرف - نشانه فعل استمراری ۷- نخستین - کل و همگی - سبزی خورشتی ۸- دشت و چمنزار - افتخار - زمانی که پیش رو داریم ۹- روشنتر و نورانی تر - بازگشت - بختک ۱۰- نت ششم - چاق و تپل - آنچه برای انتشار در نسخه های متعدد چاپ یا تکثیر شده باشد - شگرد ۱۱- نوار پیچ - ترسو ۱۲- حرکت یا رفتاری که نشان دهنده مفهوم یا عقیده باشد - کالا - زمان بسیار طولانی - همراه «رفت» آید ۱۳- پشتیبانی - ضربه ای با پا - رسیدگی کردن ۱۴- وضع و حالت - جسم و تن - اتصال چارچوب و در ۱۵- تفریق - دستخوش آشفتگی ذهنی بر اثر اندوه و نگرانی

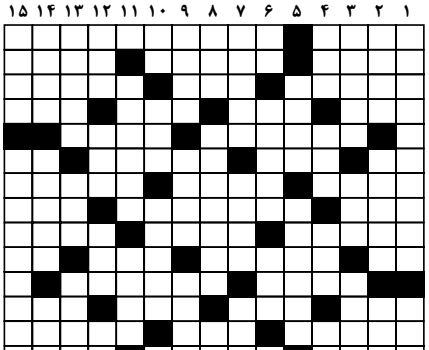

حل جدول عادی شماره ۳۴۹۵

حل جدول ویژه شماره ۳۴۹۵

جدول ویژه همراه با جوایز ویژه در ایران پیام (نیازمندیهای روزنامه ایران)